

P O S U D E K DIPLOMOVÉ P R Á C E

Jméno a příjmení studenta: Bc. Lenka Andraschková
Název diplomové práce: PRÁCE S LITERÁRNÍM TEXTEM VE VÝUCE NĚMECKÉHO JAZYKA
NA 2. STUPNI ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Vedoucí diplomové práce: Doc. PaedDr. Hana Andrášová, Ph.D.
Oponent diplomové práce: Dr. phil. Zdeněk Pecka

Vyjádření oponenta diplomové práce:

Diplomantka předkládá diplomovou práci, v níž si klade za cíl analýzu zařazení literárních textů v učebnicích německého jazyka na druhém stupni základní školy.

Hned ve formulaci cíle je zřetelný základní problém, který ovlivňuje výsledek celé analýzy. Předkladatelka práce se bez bližšího zdůvodnění zaměřuje na jazykovou úroveň A1 – tedy úplné začátečníky – a i když věnuje dost prostoru zdařilému představení problematiky literatury pro děti a mládež i didaktickým hlediskům zařazení literárních textů do výuky cizího jazyka, tím, že se omezuje pouze na úroveň A1, se většina teoreticky zpracovaných aspektů nemůže prakticky projevit. O literárních textech, které splňují didaktické nároky na úrovni A1 lze hovořit jen výjimečně u jednoduché dětské literatury nebo některých modernistických experimentů, ve většině případů se jedná o texty přizpůsobené nebo psané rovnou s vědomím případné didaktické funkce, což ovšem estetickou funkci, na které diplomantka svou teoretickou úvahu o literárních textech staví, nijak nevylučuje. Na to, jak je to s charakterem literárních textů v učebnicích s úrovní A2, které nejsou na 2. stupni ZŠ výjimkou, se ptám v doplňující otázce k obhajobě. Co se týče onoho teoretického vymezení pojmu literární text, zůstává nejasné, proč studentka vychází ze zásadní, nicméně již letité publikace Slovník literární teorie Štěpána Vlašiny (1984) nebo dokonce z Ottova slovníku naučného (sic!).

Předkladatelka práce věnuje velký prostor detailním analýzám jednotlivých učebnic (slovenských, českých i německých) od poloviny osmdesátých let dvacátého století do desátých let jedenadvacátého století. Největším nedostatkem práce podle mě je, že v závěru práce se diplomantka ve dvou krátkých odstavcích pouze omezuje na konstatování, že literárních textů ve zkoumaných učebnicích postupem času ubývá. Nevysloveno zůstává, jaké texty převažují co do literárního charakteru, jak se během let od nejstarší zkoumané učebnice (Obdržálková, Zubajová 1985) vyvíjí didaktická funkce textů a charakter cvičení nebo zda se liší způsob práce s literárními texty v učebnicích českých (slovenských) a v učebnicích vydaných v německy mluvících zemích.

Na druhou stranu je nutno konstatovat, že práce má sevřenou a důslednou logickou strukturu, dělí se na kvalitně zpracovanou teoretickou a praktickou část. I jednotlivé kapitoly jsou vystavěny přehledně, uvádí, čemu se budou věnovat a zpracovaná témata na závěr srozumitelně shrnují. Jazyková úroveň diplomové práce je až na občasné gramatické chyby, překlepy, stylistické nedokonalosti nebo typografické drobnosti dobrá. Je škoda, že při tak velkém objemu zkoumaného výukového materiálu nezbyl diplomantce prostor na zásadní vyhodnocení dílčích analýz.

Závěrečné stanovisko:

Doporučuji práci k obhajobě. Navrhuji klasifikaci „velmi dobře“ za předpokladu, že diplomantka přesvědčivě zodpoví přiložené otázky a doplní požadované informace.

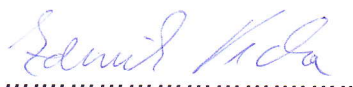
Otázky k obhajobě:

1. Jaké literární texty zařazují současné moderní učebnice němčiny pro mírně pokročilé školáky na úrovni A2 a jak s nimi pracují?
2. Jaké literární texty ve zkoumaných učebnicích převažují, jak se během let od nejstarší zkoumané učebnice (Obdržálková, Zubajová 1985) vyvíjí didaktická funkce textů a charakter cvičení a liší se způsob práce s literárními texty v učebnicích českých (slovenských) a v učebnicích vydaných v německy mluvících zemích?
3. Prosím o vysvětlení rozporu mezi tvrzeními diplomantky na stránce 14 a vlastním názorem, který ona tvrzení v závěru této stránky popírá. Ponechávám stranou, že zdůrazňované osobní názory v práci tohoto charakteru nejsou relevantní.

Literatura pro děti a mládež by měla splňovat i jisté funkce. Jak už bylo výše uvedeno, mezi základní úlohy patří didaktičnost, estetičnost, imaginativnost a poznání. Besedová (2014) uvádí, že v literatuře pro děti a mládež by měla vždy převládat didaktická a kognitivní složka nad složkou estetickou ve srovnání s literaturou pro dospělé. Já osobně s tímto tvrzením nesouhlasím, myslím si, že krásná literatura by měla zastávat hlavně složku estetickou, protože to je hlavním důvodem, proč ji čteme. Žáky jistě nebude zajímat četba, která je poučující a vzdělává, ale spíše ta, která jim poskytne nějaké estetický zážitek.

14

Podpis oponenta diplomové práce:

Datum: 11. 8. 2017